

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS
AND ADMINISTRATION

Bakalářské/diplomové práce
z oblasti
soutěžní ekonomie
a ekonomie dopravy
- průvodce třemi semestry

Martin Kvizda₁

Soutěžní ekonomie

- globalizace + integrace + inovace = ohrožení svobodné konkurence
 - monopoly, kartely, fúze
 - přirozené monopoly, sítě
 - veřejné soutěže

- „více ekonomický přístup“ v politice hospodářské soutěže
 - mikroekonomická teorie a její aplikace
 - metody a jejich funkčnost v odvětvích
 - zkušenosti, case studies, good practice
 - legislativní rámec, instituce, efektivnost

Ekonomie dopravy

- integrace + růst + technologie + ekologie =
rozvoj dopravních služeb
 - ekonomicky specifické odvětví (úspory, náklady)
 - síťové odvětví, regulace, vertikální struktura
 - veřejné investice, provozní dotace

- dopravní politika EU/národní
 - mikroekonomická teorie a její aplikace
 - metody regulace dopravních trhů
 - zkušenosti, case studies, good practice
 - legislativní rámec, instituce, efektivnost

Harmonogram BPE_TEBP/MPE_TEDP

- **1. společná schůzka** - základní představy o tématu
- **ideový návrh** - poslat e-mailem strukturovaný text – 1 strana A4
- **2. společná schůzka** - prezentace cíle práce a postupu řešení
- **Zadání práce** - poslat e-mailem pracovní verzi
- **3. společná schůzka** - prezentace Zadání práce, finalizace návrhu ⇒ **zápočet**

Smysl závěrečné práce

- dokázat u SZZ, že jste schopni:
 - zpracovat zadané téma na úrovni očekávané od Bc./Ing. ekonomie;
 - vyhledat, zhodnotit a použít adekvátní informace;
 - kultivovaným způsobem popsat stav věcí, pracovní postup a dosažené závěry;
 - vytvořit přidanou hodnotu a vlastní přínos dokázat;
 - výše uvedené stručně a výstižně prezentovat a obhájit před námitkami.
- není „...seznámit čtenáře se základy problematiky...“

Zadání Bakalářské/Diplomové práce

- je oficiální a neměnné;
- přesně podle něj budete práci psát;
- je měřítkem relevance všech pasáží textu vaší práce.

MASARYKOVA UNIVERZITA
Ekonomicko-správní fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok: 2014/2015

Student:	Bc. Radovan Paríšek
Obor:	Hospodářská politika
Téma práce:	Vymedzenie relevantného trhu v osobnej železničnej doprave - prípadová štúdia na linke Ostrava - Žilina.
Téma práce anglicky:	The definition of the relevant market in rail passenger transport - a case study on the Ostrava - Žilina line.
Cíl práce, postup a použité metody:	<p>Ciel práce: Cieľom práce bude zistiť reakciu zákazníkov spoločností České dráhy a.s. a Železničnej spoločnosti Slovensko s.r.o. na hypotetické zvýšenie ceny cestovného o 10 % na trati Ostrava – Žilina a tomto základe určiť relevantný trh.</p> <p>Predmet práce: Dôvodom zvolenia danej témy a trate je nedávne rozšírenie poskytovateľov služieb na tejto trati o súkromného prepravcu RegioJet a chystaný vstup prepravcu Leo Expres.</p>

Predmet práce:

Dôvodom zvolenia danej témy a trate je nedávne rozšírenie poskytovateľov služieb na tejto trati o súkromného prepravcu RegioJet a chystaný vstup prepravcu Leo Expres.

Metoda rešenia:

Dátová základňa bude získaná dotazníkovým šetrením na peróne železničnej stanice Ostrava - Svinov a Žilina; prípadne šetrením priamo vo vlaku. Obdobný spôsob získania dát bude realizovaný u všetkých relevantných prepravcov. Snahou bude do výskumu zahrnúť aj odvetvie autobusovej dopravy. Hlavnou úlohou dotazníka bude zistiť reakciu zákazníkov na 10% zvýšenie ceny cestovného u ich súčasného prepravcu. Ďalej bude dotazník obsahovať otázky týkajúce dôvodu výberu prepravcu a frekvenciu jazdy na trati daným prepravcom. Na začiatku práce budú definované základné pojmy týkajúce sa charakteristiky a metodiky vymedzenia relevantného trhu, s ktorými bude ďalej pracované. V poslednej časti práce bude na základe analýzy získaných dát aplikovaný SSNIP test, ktorým sa diplomant pokúsi vymedziť relevantný trh.

Osnova:

1. Úvod.
2. Relevantný trh; prístupy k vymedzovaniu relevantného trhu; SSNIP test.
3. Charakteristika spojenia Ostrava – Žilina.
4. Dotazníkové šetrenie.
5. Analýza kritickéj straty na trati Ostrava - Žilina.
6. Záver.

Rozsah grafických prací: Podle pokynů vedoucího práce

Rozsah práce bez příloh: 60 – 80 stran

Literatura: MOTTA, M. *Competition policy :theory and practice*. 1st. ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. xxiii, 616. ISBN 0-521-01691-6.

Postup tvorby zadání

- **prohlédněte** si BP/DP zpracované vašimi předchůdci
<http://www.ekonomiedopravy.cz/cs/zaverecne-prace>
- **Akademické psaní BDX_AKAP** - povinnost (kdo neabsolvoval, zapíše si jako volitelný předmět)
- **návrh** (A4) ve struktuře: *předmět práce* (o čem to bude a proč) – *cíl* (čeho má být dosaženo, výzkumná otázka) – *pracovní postup* (co přesně a jak budete dělat) – *struktura* (z jakých částí se asi bude BP/DP skládat).

Projekt závěrečné práce - stipendium

- můžete získat prostředky na cesty, studijní pobyt, dotazníkový průzkum, nákup databáze...
- nejlépe rozmyslet hned na začátku a **včlenit do Zadání BP/DP**
- https://is.muni.cz/auth/stipendia/studium_reg_stip_prog_show.pl
- **žádost** podáte na katedře na začátku podzimního semestru
<http://econ.muni.cz/studium/bakalarske-a-magisterske/formulare-a-potvrzeni/>

Harmonogram BPE_BAS1/MPE_DIS1

- **1. společná schůzka** - prezentace témat, přehled literatury a zdrojů, pracovní plán podzimního semestru
- **individuální konzultace** – případný text předem poslat e-mailem
- **Část uceleného textu** – poslat e-mailem
- **2. společná schůzka** - prezentace výsledků práce, diskuse problémů ⇒ **zápočet**

Struktura Bakalářské/Diplomové práce

- platí všechno **formálně požadované**:

<http://www.econ.muni.cz/studenti/bc-a-mgr-studium/manual-studenta/radne-ukonceni-studia/zaverecna-bakalarska-diplomova-disertacni-prace>

- platí **doporučení** z *Akademického psaní*
BDX_AKAP

- + moje **doporučení**:

Úvod

- váš vlastní motiv pro zpracování tématu
- explicitní stanovení cíle (převzít doslovně ze Zadání!)
- vysvětlení vašeho pracovního postupu a použitých metod + důvod pro výběr metod
- naznačit očekávané závěry
- naznačit výjimečnost práce a váš vlastní přínos k tématu

Literární rešerše

- samostatná kapitola nebo podkapitola,
- přehled dosavadního zkoumání nebo nazírání zpracovávaného tématu,
- ukazuje, co jste všechno vyhledali, přečetli, zhodnotili, použili/nepoužili a proč,
- umožňuje přesně definovat pojmy, objasnit metodiku, vytvořit argumenty,
- odrazový můstek pro vlastní práci.

Jádro práce

- vhodné členění na kapitoly a subkapitoly,
- je-li to vhodné, dělejte „oslí můstky“,
- odlište část popisnou od analytické.

Výsledky/diskuse

- podrobně popište, k čemu jste dospěli,
- diskutujte varianty řešení,
- vysvětlete precizně volbu řešení.

Závěr

- ❑ „Závěr“ není shrnutí, anotace, rešerše!
- ❑ stručně, výstižně a jasně vysvětlete, k čemu jste dospěli,
- ❑ nebojte se decentně pochválit,
- ❑ jasně naznačte váš osobní přínos – přidanou hodnotu práce.

Poznámky ke psaní

- pište v 1. os. jednotného čísla (**Ich forma**);
- **vyhněte se** formulacím typu „...bylo rozhodnuto, že...” – pište přesně, kdo rozhodl + citace;
- pište to, **co si opravdu myslíte** – možná je to vaše poslední odborná práce, kde můžete být upřímní...
- **přesně rozlišujte** to, co si někdo myslí, nebo napsal – pak úplně citujte – od toho, co si myslíte Vy – pak to subjektivně komentujte;

- každou informaci, kterou do práce vložíte, važte jejím významem pro naplnění cíle;
- méně je někdy více – nemilosrdně škrtejte;
- nepoužívejte krkolomné větné konstrukce, pište jasně a srozumitelně;
- přehledná tabulka nebo jednoduchý graf působí lépe než sáhodlouhé vysvětlování;
- tabulky a grafy zpracujte sami v jednotném formátu (pokud možno nekopírujte).

Zakázaná slova, kliše

- BP/DP je specifický text výhradně pro odborníky,
- předpokládejte znalost problematiky – nevysvětľujte, ale odkazujte:
 - *nastínit*
 - *seznámit čtenáře*
 - *popis/popsat*
 - *...a v neposlední řadě...*

Literární zdroje a prameny

- čím **víc zdrojů**, tím lépe – ale k věci;
- závěrečný seznam použité literatury je právě seznamem **skutečně použitých a citovaných zdrojů**;
- Wikipedie Vás nasměruje, ale **není zdrojem**;
- není článek jako článek (**journal**);
- využijte **databáze SVI**:
<http://econ.muni.cz/stredisko-vedeckych-informaci/infozdroje/>
- a **poučte se**: <http://josefk.svi.econ.muni.cz/>

Citace zdrojů a pramenů

■ v textu harvardským stylem:

□ titul v seznamu zdrojů:

Tomeš, Z. (2013) *Ekonomická analýza železnice*. Brno: Masarykova univerzita MuniPress

□ přímá citace v textu:

... například Tomeš (2013, s. 56) definuje fixní náklady v dopravě jako „*nutně vynaložené zdroje bez ohledu na rozsah provozu*“.

□ odkaz na zdroj v textu:

... velký význam mají v dopravě fixní náklady (Tomeš 2013), které se promítají do výsledků...

- tabulky, grafy, obrázky:
 - vždy uvádět původní pramen
 - „vlastní zpracování“ nebo obojí.

	OKD, Doprava, akciová společnost	0,02	0,0004	0,01	0,0001		0
	Ostatní dopravci	0,02	0,0004	0,02	0,0004	0,02	0,0004
Celkem		100	9964,053	100	9964,05	100	9952,085

Pramen: SZDC: Výroční zpráva 2009; SZDC: Výroční zpráva 2010; za přípravu dat děkuji Petru Jurigovi

Ze statistik Evropské komise (Komise Evropských společenství 2007) vyplývá, že trhy železničních dopravních služeb jsou velmi silně koncentrované i v zemích, které v liberalizaci dosud pokročily nejméně. Tabulky 1 a 2 ukazují, že český železniční trh patří k

- odkazy na el. zdroje dostupné na webu:
 - úplný odkaz v poznámce pod čarou

Poznámky pod čarou nepoužívat

- jsou-li zbytné, vůbec nepsat,
- jsou-li podstatné, včlenit do hlavního textu,
- používat jen pro komplikované citační odkazy (právní normy, zdroje z webu, apod.),
- výjimečně pro vysvětlení pojmu nebo doplnění citace.

účinné hospodářské soutěže na trhu. Zároveň v tomto případě nelze fúzi ospravedlnit ani tím, že je jediným způsobem, jak přispět ke zvýšení efektivity a mezinárodní konkurenceschopnosti obou firem (Clemenz et al., 2002, str. 3).²²

²¹ Mimo uvedené případy byl SSNIP test využit v posuzování následujících soutěžních případů: akvizice [Compass Group plc](#) ve Velké Británii (No. [ME/1117/02](#)), akvizice [Scottish Radio Holdings plc](#) (No. [ME/1550/02](#)) a dalších.

²² Fúze nebyla v roce 2012 povolena, následovalo však odvolání obou stran a následné povolení spojení obou firem v březnu 2003 viz. [Wettbewerbsbericht der AK 2004](#) (str.74 a další) dostupné z: http://www.arbeiterkammer.at/bilder/d9/Wettbewerbsbericht_2004_Teil_1.pdf.

Pravopisné poznámky

- Česká republika, Masarykova univerzita, Evropská unie, České dráhy vs. Czech Republic, Masaryk University ...
- „... **svoji** diplomovou práci zaměřuji na ...“ vs. „moji“
- cíl = stroj → stroji = cíli vs. cíly
- „... rozlišujeme **tři** faktory...“ vs. „56 faktorů...“

Revize Vašich textů - co můžete ode mne čekat

- **1. čtení podrobné** – opravuji formu, strukturu, styl i gramatiku + omezeně věcné návrhy
- **2. čtení stejného dokumentu** – sleduji jen úpravy formy a struktury + věcné korektury
- **další čtení nových textů** – opravuji strukturu + věcné návrhy a korekce
- práce je vaše – moje připomínky nemusíte bezezbytku akceptovat – cílem je rozumný kompromis mezi vaší a mojí představou o práci

Cílem této práce je tedy pokusit se aplikovat SSNIP test pro účely vymezení relevantního trhu na železnici na trase mezi Prahou a Vídní. Budeme zkoumat, zda by bylo pro České dráhy ziskové trvalé desetiprocentní zvýšení ceny jízdného, nebo zda by tento cenový nárůst vyvolal takový přesun cestujících k alternativním způsobům dopravy, že by navýšení ceny u všech jízdních tarifů v konečné fázi představovalo pro ČD ztrátu. TO NENÍ CELÉ ZNĚNÍ CÍLE – DOPLŇTE A TROCHU KOMENTUJTE.

V první kapitole se **budu** věnovat samotné problematice vymezování relevantního trhu a jejímu vztahu k odvětví železniční dopravy. Uvedeme si jednotlivá specifika trhu osobní železniční dopravy a také, proč je přínosné znát **hranice jednotlivých trhů**. TROCHU TO ZOZVEĎTE – ZAVEDETE DEFINICE, PROVEDETE LITERÁRNÍ REŠERŠI....

Dále se budu zabývat různými přístupy, které nahlížejí na stanovování **hranice relevantního trhu** odlišně. **Uvedeme si jejich částečný výčet** a hlavně provedeme srovnání mezi jednotlivými typy, co se týče nároků na požadovaná vstupní data a také se pokusím porovnat jejich vypovídací schopnost a možnosti uplatnění.

Ve třetí kapitole **bude** objasněna podstata ústředního bodu této práce a to SSNIP testu. **Seznámíme** se s evolucí vzniku tohoto přístupu a také si přiblížíme, jakým způsobem se tento

Komentář [VAC4]: PIŠTE BUĎTO V MNOŽNÉM, NEBO JEDNOTNÉM ČÍSLE CELOU PRÁCI

Komentář [VAC5]: ??? co to je ???

Komentář [VAC6]: ??? raději „definuji základní přístup podle evropských/amerických zkušeností z aplikací...“ nebo tak něco. Co je to „částečný výčet“?

Komentář [VAC7]: pište buďto v první osobě nebo v trpném rodě

Komentář [VAC8]: neseznamujte nikoho s ničím – vysvětlíte, proč je nutné, abyste to extra popsal a definoval v extra kapitole

Prezentace prvních textů

- každý představí **10 min. prezentaci** (ppt), ve které shrne:
 - co zatím dělal, jak postupoval v práci, na jaké problémy narazil;
 - jaké našel zdroje, co z nich použil a proč, na co se ještě chystá, jaké s tím byly problémy;
 - k čemu dospěl (ukázka zpracovaného textu), předběžné závěry nebo potvrzení předpokladů, literární rešerše, apod.;
 - co bude dělat v jarním semestru a proč, jaké problémy hrozí a jak se jim vyhne, jaký bude předpokládaný závěr, naplnění cíle práce a osobní přínos.

Harmonogram BPE_BAS2/MPE_DIS2

- **individuální konzultace** (text předem poslat mailem)
- **hotová pracovní verze celé práce** - odevzdávárna v ISu
- **semidefinitivní verze** - odevzdávárna v ISu ⇒ **zápočet**
- odevzdání tištěné verze a vložení do archivu v ISu podle Harmonogramu ak. roku
- cca 1-2 týdny před SZZ – **individuální konzultace prezentace a obhajoby** (ppt prezentaci poslat mailem)

Prezentace při obhajobě

- kromě prvního a posledního **max. 6 slidů**
- není o obsahu práce, ale o tom:
 - z jakých pramenů a proč jste čerpal(a),
 - jak jste postupoval(a) při jejich zpracování,
 - jaké s tím byly problémy,
 - k čemu jste dospěl(a) a
 - jaké jste z toho vyvodil(a) závěry.
- pochvalte se, jakou má práce **přidanou hodnotu** a co je v ní Váš **vlastní přínos** (vezměte si to pozitivní z posudků).